

§ 239 Revidering av riktlinje för Gävle kommuns arkitekturpris 2023

Dnr 22KS398

Expedieras till:
Livsmiljö Gävle

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandens förslag

att anta förslag till reviderade riktlinjer gällande kommunens arkitekturpris

att godkänna förslag vad gäller 2023 års juriesammansättning

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade 2021-06-08 att införa Gävle kommuns arkitekturpris och att fastställa riktlinjer för detta pris. Syftet med arkitekturpriset är att uppmärksamma väl genomförda projekt i Gävle, väcka intresse i samhället för god arkitektur, hållbara lösningar och väl tillgängliga byggnader, anläggningar, offentliga platser och miljöer.

Arkitekturpriset delades ut första gången i maj 2022 till bostadshuset Tallkotten i området Godisfabriken på Brynäs. Vid prisutdelningen fick dessutom bostadshuset vid Almvägen samt bostadskvarteret Runstenen var sitt hedersnämmande för god arkitektur. Almvägen och Runstenen uppfyllde inte kriterierna för att få Arkitekturpriset eftersom de var färdigställda tidigare än år 2019.

Enligt de fastställda riktlinjerna ska de nominerade projekten vara som äldst 2 år efter färdigställande. Det innebär en avsevärd begränsning av vilka projekt som kan nomineras till Arkitekturpriset och vissa år, när det inte byggs så mycket, kan det vara svårt att hitta en kvalificerad vinnare. Det är därför lämpligt att ändra riktlinjerna så att det är möjligt att nominera projekt som är äldre än 2 år. Flera andra kommuner som delar ut ett arkitekturpris har 5 år som riktlinje vilket ger en större mängd projekt att välja på. Det ger även möjlighet att på sikt ge pris till flera projekt som färdigställs under samma år. De reviderade riktlinjerna innebär därför att det ska vara möjligt att nominera projekt som har färdigställts de senaste fem åren.

I de nuvarande riktlinjerna anges även att nomineringen ska ske under oktober till mars och att priset ska delas ut under april till maj. I de reviderade riktlinjerna utgår dessa tidsangivelser helt för att ge mer flexibilitet. Det gör det möjligt att pröva olika tidpunkter för nominering och prisutdelning under kommande år.

Enligt riktlinjerna ska juryn utses av kommunstyrelsen och utgörs av 7 personer som bidrar med hög och bred kompetens. Jurymedlemmarna utses lämpligen från högskola, arkitekturhögskola, lokal press, handelskammare i länet, stadsutvecklare inom kommunen och arkitekter från näringslivet. Gävle kommuns representanter är kommunstyrelsens ordförande som även är juryns ordförande samt

Justerare	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum 2022-11-29

stadsarkitekten. Kommunens representanter är fasta och återkommande varje år. De behöver därmed inte utses för 2023.

Utöver kommunstyrelsens ordförande och stadsarkitekten föreslås följande personer ingår i juryn för arkitekturpriset 2023:

Björn Widegren, tidigare kulturredaktör Gefle Dagblad

Marita Wallhagen, arkitekt Arkitektgruppen samt universitetslektor Högskolan i Gävle

Stefan Harestad, landskapsarkitekt Skoog arkitekter

Helena Kozak, arkitekt Format Arkitektur

Erika Åberg, byggnadsantikvarie, Erika Åbergs hus & byggnadsvård

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Revidering av riktlinje för Gävle kommuns arkitekturpris 2023, dnr 22KS398-4
- Riktlinje för Gävle kommuns arkitekturpris 2023, dnr 22KS398-3

Justerare			Utdragsbestyrkande

Riktlinje för Gävle kommuns arkitekturpris

Typ av dokument: Riktlinje

Överordnat dokument: Arkitekturpolicy

Fastställt av: Kommunstyrelsen 2022-11-29 § 239

Diarie- eller ärendenummer: 22KS398

Revideringshistorik: 2021-06-08 §98 (21KS154)

Dokumentet gäller för: Gävle kommuns arkitekturpris

Dokumentägare: Kommunstyrelsen

Dokumentansvarig: Övergripande planering

Inledning

Gävle kommuns arkitekturpris ska sporra byggaktörer och arkitekter att utveckla projekt till en hög arkitektonisk nivå med god arkitektur och hållbara lösningar för byggnader, offentliga platser eller hela miljöer. Alla kan nominera sin favoritbyggnad, plats eller miljö till Arkitekturpriset.

För att öka förståelsen och ge gestaltad livsmiljö genom hållbarhet, arkitektur och stadsbyggnad en betydande roll i Gävles planering och utveckling antog kommunfullmäktige i september år 2020 Arkitekturpolicy – Gestaltad livsmiljö. I förlängningen av arkitekturpolicyn som ett led i att ytterligare höja nivån på arkitekturen delas årligen Gävle kommuns arkitekturpris ut. Avsikten är att uppmärksamma väl genomförda projekt i Gävle, väcka intresse i samhället för god arkitektur, hållbara lösningar och väl tillgängliga byggnader, anläggningar, offentliga platser och miljöer.

Syfte med arkitekturpriset är att fortsatt utveckla Gävle kommuns arkitekturarbete. I ett Gävle som växer, byggs och anläggs behövs fler goda exempel. Det offentliga vill gå före, vara förebildliga och stimulera till hög arkitektonisk kvalitet genom att uppmuntra kommunkoncern, näringsliv, enskilda med flera att följa efter. Ett sätt är att lyfta fram hållbara väl gestaltade projekt och premiera byggherre och arkitekt genom Gävles arkitekturpris.

1. Syfte

Syftet med riktlinjen är att skapa en gemensam processtruktur för arkitekturpriset när det gäller jury sammansättning, bedömning, kriterier och utdelning av pris.

2. För vem

Riktlinjen vänder sig till kommunstyrelsen i Gävle kommun.

3. Nominering

Allmänheten, bygg- och arkitekturområdets aktörer samt anställda inom Gävle kommunkoncern kan nominera byggnadsverk, grupp av byggnader, anläggning, grönområde, park eller torg i Gävle kommun. Det kan avse ny-, om- och tillbyggnad eller åtgärder i kulturmiljö. Nominerade projekt ska som äldst vara 5 år efter färdigställande.

Uppmaning att nominera pristagare till Gävle arkitekturpris görs till exempel via kommunens hemsida, sociala medier, press, andra annonsplatser eller som direktutskick till byggherrar och arkitekter. Nominering görs via kommunens hemsida, e-post, sociala medier och/eller press.

4. Bedömning

En arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner i Gävle kommun väljer efter nomineringstidens slut ut omkring 5 förslag som finalister. Kommunens arkitekturforum kan här utgöra en resurs.

Alla utvalda, finalister, ska besökas, och om det är en byggnad ska såväl exteriör som interiör ses och upplevas på plats, för att säkerställa att tillgänglighet i dess olika aspekter är väl tillgodosett.

Arbetsgruppen ska bedöma utvalda och nominerade projekt utifrån riktlinjer i Gävle Arkitekturpolicy, som är arkitektonisk kvalitet och arkitekturens tre strategier.

Arkitekturens tre strategier är att varje projekt ska:

- Bidra till den omgivande staden.
- Visa hur det samspelar med sin omgivning.
- Ha en arkitektonisk idé.

Arkitekturens kvalitet bedöms utifrån samspelet inom den arkitektoniska helheten och utifrån arkitekturens tre grundegenskaper som är:

- Berörande (skönhet)
- Robust (hållbar)
- Användbar (Funktionell)

5. Jury

Juryn utses av kommunstyrelsen och utgörs av 7 personer som bidrar med hög och bred kompetens. Jurymedlemmar utses lämpligen från högskola, arkitekturhögskola, lokal press, handelskammare i länet, stadsutvecklare inom kommunen och arkitekter från näringslivet. Gävle kommuns representanter är kommunstyrelsens ordförande som även är juryns ordförande samt stadsarkitekten. Stadsarkitekten ger administrativt stöd och är sammankallande för juryn.

Juryn utser en vinnare av Gävle kommuns arkitekturpris. Hedersomnämning kan ges vid extraordinärt tillfälle.

6. Pris

Kommunstyrelsen delar årligen ut pris till juryns val av pristagare, en byggherre och arkitekt som tillsammans nyligen har skapat och färdigställt ett verk av hög arkitektonisk kvalitet. Pris utgörs av ett diplom och eller en plakett.

7. Ansvar och uppföljning

Kommunstyrelsen beslutar om riktlinjen och ansvarar för kommunikation, implementering och följer upp riktlinjen.

Uppföljning ska säkerställa att priset uppnår avsedd effekt och bidrar till verksamhetsutveckling i linje med arkitekturpolicyn.

8. Relaterat dokument

Arkitektur Gävle – Arkitekturpolicy-gestaltad livsmiljö